

Valutec tar nästa steg hos Edane

Stig-Erik Larsson och Lars Persson på Moelven Edane uppskattar bollplanken hos Valutec.

Den nya kanaltork som Moelven byggt vid sitt sågverk i Edane driftsattes i april. Sedan dess har den, utöver regelrätt produktion, även använts i ett av Valutecs utvecklingsprojekt.

– Vi vill utveckla styrsystemet för kanaltorkar så att styrningen blir enklare. För att nå dit behöver vi tydliga och snabba signaler från klimatet på hur processen svarar, precis som i kammartorkar, säger Thomas Wamming, utvecklingschef på Valutec.

Sådana signaler kommer från mätdata. Därför har kanaltorken i Edane utrustats med flera extra temperaturgivare, som placerats både i in- och uttagsändan.

– Vi har testat att placera dem på olika platser i torken, men alltid så nära virkespaketet som möjligt. Vi vill även ta hänsyn till operatörernas arbetsmiljö så att givarnas anslutningar inte sitter mitt i det tuffaste klimatet, förklarar Thomas.

Placeringen av givare i kanaltorkar har länge varit en utmaning. Utifrån traditionell placering har temperatursignaler inte bara påverkats av virket, utan också från omgivande faktorer som läckageluft. För en erfaren torkskötare med vana av en viss typ av virke behöver

det inte vara något problem då virket ändå signalerar till systemet, men för en operatör som möter en ny situation kan det vara en utmaning att urskilja virkets signal.

– Vi vill tona ner de signaler vi inte behöver och samtidigt stärka virkets. Med tydligare temperaturdata får vi också en bättre noggrannhet och utgångspunkt när vi vill göra simuleringar.

Edane ser möjligheter

Hos Moelven Edane ser torkoperatörerna Lars Persson och Stig-Erik Larsson möjligheten att få delta i utvecklingen som enbart positiv.

– Vi får vara med i utvecklingen och samtidigt är Valutec lyhörda

när det gäller våra behov, berättar Lars. Dessutom är det ett nytt styrsystem för oss och vi har fått mycket stöd i driftsättningen och kring sättet att arbeta. Genom det här projektet får vi daglig kontakt med bra och idérika bollplank hos Valutec.

Redan har flera slutsatser kunnat dras av att ändra givarpositionerna i torken. Bland annat har projektgruppen identifierat positioner som ger betydligt snabbare signaler från blött virke, vilket gör att torkningen kan justeras i ett tidigt skede.

– Samtidigt är vi inte oroliga för att testa olika infallsvinklar. Vi inser att vi kommer att göra misstag längs vägen och ser arbetet som en löpande process, säger Lars.

En fördel med att arbeta i projektet just hos Edane, menar Thomas, är att de torkat en rad olika dimensioner av virke i torken.

– För alla sågverk är det en utmaning att blanda dimensioner men ser vi enbart ur ett utvecklingsperspektiv är det positivt. Vi får mycket information som vi inte hade fått annars.

Moelven Edane har använt torken för både sidobrädor och centrumvirke, men har på den senaste tiden mer fokuserat på det senare.

– Det handlar om resultat helt enkelt. Vi har fått ett bättre utfall på de grövre dimensionerna, förklarar Lars.

Medelvärdesstyrning kommer tillbaka?

För att reglera torkningen använder Moelven Edane så kallad medelvärdesstyrning, en metod där medelvärdet av temperaturen på de olika sidorna av virkeslasten används i respektive zon, i stället för kantstyrning där temperaturen på den sida som först träffar virket styr. Metoden har fått något av ett uppsving, då bland andra Setra Hasselfors, Blyberg Timber och SCA Tunadal valt metoden i några av sina kanaltorkar.

– Det finns mycket intressant med medelvärdesstyrning, men som all styrning blir den tandlös utan rätt signaler från virket, säger Thomas Wamming. Så det vi gör i Edane känns viktigt. Vi på Valutec har också gått vidare i projektet för att titta på hur resultaten ska implementeras i Valmatics för kanaltorkar.

FAKTA

Moelven Edanes kanaltork har en kapacitet på 40 000 m³ per år. Kanaltorken är av typen FB, där torkningen sker i två separata zoner. Den första zonen ger snabbare uppfuktning, vilket minskar risken för torksprickor i intagsänden. Den andra zonen fungerar som en utjämningszon och ger en minskad fuktspridning. Torken är byggd i rostfritt stål och utrustad med bland annat tryckramar och värmeåtervinning.

Ständig jakt på ny kunskap

Robert Larsson,
vd Valutec Group

Under det senaste året har vi på Valutec deltagit i två jämförande studier av styrsystem. För oss var det en självklarhet att delta. Detta eftersom vi är ett utvecklingsorienterat företag som ständigt är på jakt efter ny kunskap som kan förbättra våra produkter.

När resultaten presenterades under våren blev uppmärksamheten stor runt om i branschen, vilket förstås är helt naturligt, då det är viktigt att alla som ska använda systemen får en bra bild av hur de presterar.

Vår bild av testerna är att de utförts på ett professionellt sätt av kunniga aktörer. Vi har tillsammans med våra kollegor i branschen också fått ge synpunkter på testens utformning,

Skillnad för miljoner

Därför är vi på Valutec stolta över att vi både i de test som utfördes hos Sveden Trä i Rågsveden och i SP:s jämförelsestudie fick bäst resultat. I Sveden Trä:s jämförelse var fokus på kvalitetsutfallet, där marginalen till vår fördel kan översättas till cirka en miljon kronor varje år för ett sågverk som sågar 100 000 m³. I SP:s jämförelsestudie identifierades 23 punkter att utvärdera virkestorkningen på. Där hade vi bättre resultat på 19 punkter.

För oss visar det att uthålliga satsningar på utveckling lönar sig. Vi har också varit noggranna med att hela tiden hämta in ny kunskap – i samarbete med både forskare och sågverken. Det är också en viktig orsak till att vi kan visa bra resultat.

Utveckling av kanaltorkar

Samtidigt har vi inte på något sätt slagit oss till ro. Vi fortsätter driva tiotals forskningsprojekt och arbetar löpande för att hela tiden bli bättre. I arbetet med att utveckla vårt erbjudande lägger vi just nu mycket fokus på våra kanaltorkar där vi redan börjat se positiva resultat.

Att vi sätter ett ökat fokus på kanaltorkar handlar dels om att det finns allt fler som vill arbeta med dem, dels det oerhörda intresset för TC-kanaltorkar. De som bekantat sig med dem förstår att det är en maskin som på ett avgörande sätt förändrar möjligheterna för utökad produktion med kostnadseffektiva kanaltorkar.

Utvecklingspotentialen som finns där ska vi självklart ta tillvara.

Hälsningar,

Robert Larsson, vd